

Dalmacija. Iz Zadra. — Pritožbe o ponemčevanju uradov se bolj in bolj množijo. Začetkom se je trdilo, da je samo dopisavanje do ministerstva v posebnem slučaju naročilno nemško, kar se je lahko dalo zvršiti. Pozneje pa se je pokazalo, da se je več uradnikov imenovalo za Dalmacijo, ki znajo uradovati nemško, hrvaško ali laško pa slabo ali prav nič. Trdijo, da se zdaj hočejo dalmatinski poslanci v državnem zboru takemu ravnanju prav ostro po robu postaviti in se ne zadovoljiti s sladkimi potolažljivimi besedami, da se je le v posebnem slučaju brez posebnega namena dogodilo kaj takega, da sovražniki sedanje vlade s tem ščujejo zoper njo.

Hrvaška. — Za Krajino razpisane so volitve za deželni zbor za dan 19., 20. in 21. meseca aprila.

Iz Buda-Pešta. (*Grozovit umor.*) Najbolj grozovita novica preteklega tedna, o kateri se je govorilo in se še govori in piše največ zdaj po vsi Evropi, je silovit in grozen umor Jurija pl. Majlat-a, dvorskega sodnika, predsednika najvišje sodnije, predsednika gospóske zbornice ogerske, uda vodstva znanstvene akademije v Pešti itd., katerega so pretekli četrtek zjutraj našli zadavljenega, na rokah in nogah zvezanega, v njegovi spalnici lastne njegove palače v Budimu.

Ranjki bil je rojen leta 1818. v Požunu in se je še mlad pridružil onim možem, ki so tako gledé razmere med Ogorsko in Avstrijsko, kakor tudi gledé notranje vredbe Ogorske držali se konservativnih načel. Še le 22 let star bil je uže izvoljen za deželnega poslanca. Leta 1838. postal je notarjev namestnik, leta 1839. pa drugi županov namestnik v Baraniškem komitatu. V imenitnem deželnem zboru leta 1843., v katerem se je prestrojila vsa uprava, imel je Majlat prav imeniten nalog in držal se je starokonservativne stranke. Po tem deželnem zboru postal je oskrbnik Baraniškega komitata. Po daljnem potovanju po Nemškem, Holandskem, Francoskem in Angleškem vrnil se je domu in je postal nadžupan Baraniškega komitata. V deželnem zboru nasprotoval je odločno Košutu in njegovim pristašem in z grofom Sečenijem delal je združeno za gmotno povzdigo Ogorske. Po revoluciji živel je zá-se in za učenosti, pa kmalu začel se je odločno oglašati s tovariši zoper Bachovo absolutistično gospodarjenje.

Leta 1860. vdeležil se je tudi on pomnoženega državnega zbora ter je združeno z avtonomisti, posebno z grofom Henrikom Clam-om, zagovarjal zgodovinske pravice Ogorske in družih deželá.

Po zmagi avtonomističnih načel rodila se je oktoberska ustava, kateri je bil Majlat vnet zagovornik, in postal je tudi tavernik. O času razpada Schmerlingove vlade postal je Majlat ogerski dvorni kancelar in ko se vredba naše notranje politike na „prosti poti“ vladanja Belcredijevega ni posrečila, in se je tudi na Ogorskem sprejela ustava od leta 1848., prišlo je leto vojske z Nemško, — Beust in dualizem, Majlat pa je bil imenovan dvorski sodnik (*judex curiae*) in predsednik gospóske zbornice.

Smrt tako pomenljivega moža izbudila je po Ogorski pa tudi po vsi državi veliko žalost in to toliko bolj, ker je ranjki moral umreti tako silovite smrti. Vrvico imel je zadrženo krog vrata, na telesu našlo se je 32 ran. Listnica, v kateri je bilo nekaj tisoč goldinarjev in dragocena zlata ura, kakor tudi ključi od železne kase, bili so vropani. Okno spalnice bilo je odprto in visela je z njega do tal navozlana vrvica. Iz kasneje, še le 3. dan odprte železne kase se ne pogreša ničesar.

Umorjeni bil je večer pred smrtjo do blizo 11. ure pri svoji hčeri, omoženi grofinji Palavičini, ki stanuje v njegovi hiši v 2. nadstropji ravno nad njegovim stanovanjem 1. nadstropja.

Na sumu ropa je strežaj pokojnega, ki ima spalnico poleg njegove, in pa nek drug — nekdanj strežaj Majlatov, in morebiti še tretji tovariš. Na sledu so hudodelnikom, pa prišli so do zdaj samo strežaja, ki pa vse taji. Policija sledi in išče na vse kriplje in upati je, da hudodelnike kmalu zgrabijo. — Pogrebne svečanosti so bile velikanske, mrlič pa se je prepeljal v družinsko rakev pri Požunu.

Sorodnik umorjenega, grof Koloman Majlat, odločno oporeka v požunskih časnikih zoper to, da se njegova oseba v nekakovo zvezo spravlja z umorom Jurija Majlata. — Kljub prizadevanju niso še zasačili nekdanjega strežaja Majlatovega z imenom Sponga, na katerega najbolj sum letí, da ga je umoril in oropal. Podobo Spongovo s popisom osebe je policija razdelila in zdaj vse preži za njim.

Nek brivec iz Czegleda naznanil je policiji, da se je pri njem bríl prejšnji dan po vsem tak človek, kakor popisujejo Sponga; pa tudi po tem sledu išče ga policija do zdaj brez vspeha.

Nemška. — Prvi dan tekočega meseca praznovali so v Berolinu rojstni dan kneza Bismarka. O cesarjevi in Bismarkovi bolezni govorilo se je prav mnogo, šepetali so o nevarni bolezni, toda resničnega na tem ni več ko to, kar je vsakemu znano; namreč oba sta siva starčka, tedaj še bolj kakor mlajši ljudje v nevarnosti, da tega ali tega urno kaj stisne. — Posebno pri Bismarku vedno njegovo drezanje po družih državah v njegovih časnikih nikakor ne kaže velike onemoglosti.

Laška. — Govori se o splošnem pomiloščenju gledé na poroko vojvode Genuškega; s tem bi se tudi iz sveta spravile morebiti brez velike zamere na vse strani vse Oberdankove pravde. — „Moniteur de Rome“ piše: Odgovor pruske vlade na pisanje Jakobini-evo je zelo uljudno. Vatikan se vabi, svoje želje o prostosti cerkvene hierarhije in podučevanja duhovščine izreči na drobno. Vlada bo želje preiskavala in jih potem v obliki postavnega predloga podala deželnemu zboru.

Francoska. — Zmiraj še tu in tam poročajo o nastavljenih in sproženih dinamitnih patronah. — V ministerskem svetu imeli so živahne razprave zaradi vojnih vaj pri kojnikih, pa do sklepa v tej zadevi baje še ni prišlo. Časnik „France“ trdi, da vojni minister name-rava odstopiti. — Bivši egipčanski kedive Ismail vložil je pravdo zoper egipčansko vlado zaradi apanaž svojih sinov, ki znašajo 50 milijonov gold.

Srbska. — Pri volitvi dne 1. aprila bil je izvoljen arhimandrit Teodozij Mraovič za metropolita. — Ruski polkovnik Despotović, ki je delal za izvolitev prejšnjega metropolita Mihaela, bil je po policiji naprošen, Beligrad zapustiti.

Žitna cena

v Ljubljani 28. marca 1883.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 64 kr. — banaške 8 gold. 85 kr. — turšice 5 gold. 20 kr. — soršice 6 gold. 50 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 4 gold. 87 kr. — ajde 4 gold. 23 kr. — ovsa 2 gold. 93 kr. — Krompir 2 gold. 86 kr. 100 kilogramov.